

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут філології
Кафедра світової літератури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи

_____ О.Б. Жильцов
«07» 09 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Світова література: Історія зарубіжної літератури

для студентів

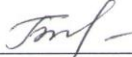
спеціальності 035 Філологія
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми Мова і література (японська)
освітньої програми Мова і література (китайська)
спеціалізації: 035.065 Східні мови і літератури (переклад включно), перша –
китайська
спеціалізації: 035.069 Східні мови і літератури (переклад включно), перша –
японська

Київ-2021

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 02.46/21
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 2021 р.

Розробники: Г. В. Бітківська, завідувач кафедри світової літератури,
доктор філологічних наук, доцент;
Т. І. Тверітінова, доцент кафедри світової літератури,
кандидат філологічних наук, доцент.

Викладачі: Г. В. Бітківська, завідувач кафедри світової літератури,
доктор філологічних наук, доцент;
Т. І. Тверітінова, доцент кафедри світової літератури,
кандидат філологічних наук, доцент.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри світової літератури
Протокол від 03 вересня 2021 року № 1
Завідувач кафедри (Г.В.Бітківська)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 03.09 2021 р.

Гаранти освітньої програми
Мова і література (китайська) (Москальов Д.П.)
Мова і література (японська) (Букрієнко А.О.)

Робочу програму перевірено
03.09 2021 р.
Заступник директора Інституту філології
з науково-методичної та навчальної роботи (Заяць Л.І.)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __20__ р., протокол №
на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __20__ р., протокол №
на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __20__ р., протокол №
на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __20__ р., протокол №

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Світова література: Історія зарубіжної літератури	
Вид дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	8кр. / 240 год.
Курс	I – II
Семестр	II – VI
Кількість змістових модулів з розподілом	
Обсяг кредитів	8
Обсяг годин, у тому числі:	240
Аудиторні	112
Модульний контроль	16
Семестровий контроль	30
Самостійна робота	82
Форма семестрового контролю	Заліки, іспит
Змістовий модуль: Історія зарубіжної літератури (XVII–XIX ст.)	
Курс	II
Семестр	3
Кількість змістових модулів з розподілом	2
Обсяг кредитів	2
Обсяг годин, у тому числі:	60
Аудиторні	28
Модульний контроль	4
Семестровий контроль	15
Самостійна робота	13
Форма семестрового контролю	залік

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – розкрити закономірності світового літературного процесу в XVII–XIX ст., національну своєрідність літературних процесів у різних країнах Європи, художні особливості творчості письменників зазначеного періоду.

Завдання курсу:

формування компетентностей у студентів освітньої програми
освітньої програми Мова і література (японська)
освітньої програми Мова і література (китайська)

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК4 Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК5 Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК7 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК9 Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК10 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК11 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК13 Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Спеціальні (фахові, предметні компетентності) (ФК)

- ФК1 Загально-професійні компетентності: Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ
- ФК5 Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.
- ФК7 Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу текстів китайською мовою.
- ФК9 Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами.
- ФК10 Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
- ФК13 Комунікативні компетенції: Лексико-граматична компетентність передбачає: володіння лексичними, граматичними, орфографічними мовними знаннями і навичками; знання семантики, словотворчої й синтаксичної структури, функції в реченні й тексті, лексичної полісемії, антонімії, особливостей фразеології для структурної організації тексту та вираження комунікативної інтенції;
- ФК14 Мовленнєво-фонетична компетенція передбачає: знання про звуки мови і закономірності їх поєднання; про фонетичні процеси (голос, інтонацію, чергування звуків) знання фонетичної транскрипції та фонематичні навички мовлення (рецептивні і репродуктивні); уміння сприймати на слух різножанрові та різнопредметні автентичні тексти.
- ФК19 Методична і психолого-педагогічна компетенція: знання закономірностей розвитку особистості, формування психічних процесів пам'яті, мислення, уяви, почуттів і психічних основ вивчення мови;
- ФК20 Лінгво-прикладна компетенція передбачає: володіння лінгводидактичними уміннями, методичними прийомами та організаційними технологіями, необхідними для ефективної роботи в освітніх закладах).

2. Результати навчання за дисципліною

Програмні результати навчання

для студентів освітньої програми Мова і література (японська)
освітньої програми Мова і література (китайська)

ПРН1 Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та китайською мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН3 Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН7 Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН8 Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію китайської мови і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН10 Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН12 Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН13 Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПРН14 Використовувати китайську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя. ПРН15 Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН16 Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН19 Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

ПРН20 Володіти мовою фаху на рівні С1 для вільного письмового й усного перекладу, здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування та якісного професійного використання; ПРН21 Застосовувати знання та вміння у перекладацькій практиці з використанням новітніх перекладознавчих теорій та їх інтерпретацій.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

№ п/п	Назви змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт									
		Усього	Аудиторних					Самостій-		М-контроль	
			Лекції	Семінарські	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	робот	на Семест		
Змістовий модуль I. Історія зарубіжної літератури XVII-XVIII століття											
1	Особливості історико-літературного процесу в західноєвропейських країнах XVII ст.		2	-	-	-	-	-			
2	Особливості історико-літературного процесу в західноєвропейських країнах XVIII ст.		2	-	-	-	-	-			
3	Драма Педро Кальдерона «Життя – це сон» як вершина іспанського бароко				2	-	-	-			
4	Еволюція комедійної творчості Мольєра				2	-	-	-			
5	Д. Дефо. «Робінзон Крузо»				2	-	-	-			
6	Філософські повісті Вольтера				2	-	-	-			
7	Й. В. Гете. Страждання молодого Вертера. Фауст				2	-	-	-			
8	Історія зарубіжної літератури XVII-XVIII століття в розмаїтті художніх текстів					-	-	7	7		
Разом			30	4	-	10	-	-	7	7	2
Змістовий модуль II. Історія зарубіжної літератури XIX століття											
1	Романтизм як літературно-художній напрям в західноєвропейських країнах та США в першій половині XIX століття. Німеччина – батьківщина романтизму		2	-	-	-	-	-			
2	Реалізм як літературно-мистецький напрям в західноєвропейських країнах та США в другій половині XIX століття. Реалістичний роман та його характеристика та представники		2	-	-	-	-	-			
3	Специфіка німецького романтизму в фантастичних казках-повістях Е.Т.А. Гофмана				2	-	-	-			
4	«Айвенго» В. Скотта як модель романтичного історичного роману				2	-	-	-			
5.	Особливості й етапи розвитку романтизму в американській літературі				2	-	-	-			

6	«Батько Горіо» і «Гобсек» в контексті «Людської комедії О. де Бальзака				2	-	-	-		
7	«Дамська» версія англійського реалістичного роману (сестри Бронте, Е. Гаскелл)				2	-	-	-		
8	Історія зарубіжної літератури XIX століття в розмаї художніх текстів							6	8	
Разом		30	4	-	10	-	-	6	8	2
Разом за навчальним планом		60	8	-	20	-	-	28	4	

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I

Історія зарубіжної літератури XVII-XVIII століття

Лекція 1. Особливості історико-літературного процесу в західноєвропейських країнах XVII ст. (2 години)

Бароко як новий культурний і художній синтез на новій світоглядній основі. Естетика і поетика літератури бароко. Теоретики бароко: Е. Тезауро, Б. Грасіан. Сучасні вітчизняні дослідники бароко (А. Макаров, В. Маслюк, Д. Наливайко, Г. Сивокінь, Л. Ушкалов та ін.).

Творчість П. Кальдерона (*P. Calderón de la Barca*) як центральне художнє явище іспанської літератури XVII ст. Періодизація творчості драматурга і жанрове розмаїття: комедія інтриги, «драма честі», філософсько-релігійна драма, ауто. Особливості комедійної творчості Кальдерона: зовнішній і внутрішній динамізм, співвідношення характерів та інтриги, «кальдеронівські ходи» тощо («Дама-невидимка»). «Життя — це сон» (*La vida es sueño*) як найкраща філософська драма Кальдерона і яскраве втілення поетики бароко (універсальність, динамізм сюжету і характерів, різко контрастивна образність тощо). Традиційна інтерпретація драми: проблема ідеального государя й ідеальної держави (7 книга «Держави» Платона, «Утопія» Т. Мора та ін.); свобода волі — ілюзорність земної влади (критика поглядів Н. Мак'явеллі (1469–1527), трактат «Державець»). Неоплатонічні мотиви у творі (макрокосм — мікрокосм). Метафоричний смисл назви твору. Модерністична інтерпретація драми «Життя — це сон» (у поняттях екзистенціалізму, за С. Бандера).

Загальна характеристика класицизму як літературного напрямку. Естетика й поетика літератури класицизму. Система жанрів літератури класицизму, «високі» та «низькі» жанри. Трактат Н. Буало «Мистецтво поетичне» як узагальнення й систематизація теоретичних положень класицизму XVI–XVII ст.

Творчість Мольєра, її основні етапи. Мольєр як актор і директор театру. Ранні комедії («Смішні манірники»). Творча історія комедії «Гартюф» (*Jean-Baptiste Molière. Le Tartuffe, ou L'imposteur, 1664–1669*). Особливості гловного конфлікту, специфіка фіналу. Сатиричне зображення соціальних типів у комедії «Міщанин-шляхтич» (*Le Bourgeois gentilhomme, 1670*). Роль балетних сцен у розвитку сюжету. «Високий» комізм драматургії Мольєра: «розважаючи повчати і повчаючи розважати».

Основні поняття: ман'єризм, бароко, філософська драма, неоплатонізм, екзистенціалізм, необароко; раціоналізм, класицизм, «високий» і «низький» стилі, трагедія, «висока» комедія, неокласицизм.

Література:

1. Кальдерон де ла Барка. Життя – це сон : [двомовне вид. для дітей та юнацтва] / Кальдерон де ла Барка ; пер. з ісп. Михайла Литвинця ; худож. Сергій Якутович. — К. : Грамота, 2012. — 111 с. : іл.
2. Кальдерон де ла Барка, Педро. Стійкий принц ; Дама-Примара : п'єси / Педро Кальдерон де ла Барка ; [пер. з ісп. С. Борщевського ; передм., прим. Т. М. Рязанцевої] ; Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка НАН України. — Х. : Фоліо, 2013. — 249, [2] с.
3. Кальдерон де ла Барка П. Сонети // Світовий сонет. — К.:Дніпро, 1983. — С.52–53.
4. **Мольєр Ж.-Б.** Смішні манірниці. Тартюф. Дон Жуан. Міщанин-шляхтич // Мольєр Ж.-Б. Комедії.— К.: Дніпро, 1981. — 501с., або Мольєр Ж.-Б. Комедії.- Х.: Фоліо, 2004. — 494 с.
5. История всемирной литературы: В 9-ти томах. — Т. 4. — М.: Наука, 1987. — С. 90–98.
6. Наливайко Д.С. Бароко і драма Кальдерона „Життя – це сон” // Тема. На допомогу вчителю зарубіжної літератури. — 2000. — №1. — С.5–17.
7. Балашов Н.И. Религиозно-философская драма Кальдерона и идейные основы барокко в Испании // XVII в мировом литературном развитии. — М.: Наука, 1969. — С. 154–182.
8. Iberika. Кальдерон и мировая культура. — Л., 1986.
9. Kołos Anna. Sceptycyzm w literaturze polskiego baroku. Rozprawa doktorska napisana pod kierunkiem prof. zw. dra hab. Grzegorza Raubo Instytut Filologii Polskiej Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. — Poznań, 2015. — 392 s.

Практичне заняття № 1. Творчість Педро Кальдерона як вершина іспанського бароко (2 години)

Практичне заняття № 2. Еволюція комедійної творчості Мольєра (2 години)

Лекція 2. Особливості історико-літературного процесу в західноєвропейських країнах XVIII ст. (2 години)

Хронологічні межі літератури XVIII століття. Основні соціокультурні та історичні події зазначеного періоду. Розвиток науки і філософії, їхній вплив на літературний процес. Огляд традиційної схеми взаємодії літературних напрямів. Дискусійні аспекти визначення поняття «просвітницький реалізм». Філософські та естетичні доміанти головних літературних напрямів XVIII століття — класицизму, рококо, сентименталізму, преромантизму.

Розмаїття жанрової системи англійської літератури 18 ст. Англійський роман: «Robinson Crusoe», 1719; «Travels into Several Remote Nations of the World, in Four Parts. By Lemuel Gulliver, First a Surgeon, and then a Captain of several Ships», 1726–1727; «The Life and Opinions of Tristram Shandy, Gentleman», Лондон, 1759—1767 та ін.

Основні представники французької літератури 18 ст. Творчість Вольтера: філософські погляди, етапи творчості, драматургія, філософські повісті. Дідро-романіст. Видання «Енциклопедії...».

Німецької літератури 18 ст. Класицизм (Трактати Лессінга). «Міщанська драма».

Основні віхи становлення Гете-письменника (Johann Wolfgang Goethe), періодизація його творчості. Особливості поетичного вираження почуттів у поезії періоду «Бурі й натиску» (): поєднання національних і фольклорних традицій, мелодійність, розмаїття барв, органічне поєднання природи й ліричного переживання тощо («Майова пісня», «Дика троянда», «Фульський король», «Пісня мандрівника в бурю», «Прометей», «Морська подорож» та ін.). Філософська лірика («Божественне», «Нічна пісня мандрівника») і балади («Рибалка», «Вільшаний король») періоду «веймарського класицизму». Пізня творчість Гете: ліричні й філософські вірші, збірка «Західно-східний диван».

Історія створення роману «Страждання молодого Вертера» («Die Leiden des jungen Werthers», 1774), сприйняття його сучасниками і в подальші часи. Духовний світ Вертера: ставлення до людей, природи, виявлення почуттів, коло читання тощо. Сенс останнього вчинку Вертера. Ознаки сентименталізму.

Історія створення філософської трагедії «Фауст» («Faust», 1770–1831), переосмислення народної легенди про Фауста, специфіка казково-фантастичного і міфологічного у творі. Особливості композиції твору: структура, ліризм «Присвяти», ідейно-художнє значення «Прологу в театрі», символіко-філософське значення «Прологу на небі», художня логіка послідовності випробувань героя, неоднозначність фіналу твору. Аналіз ключових сцен для розуміння образу Фауста: За міською брамою; Кабінет Фауста; Вечір (Фауст вперше в кімнаті Маргарити) та ін. Колізія Фауст — Мефістофель, її філософський, символічний, морально-етичний сенс. Художня майстерність Гете в зображенні почуттів Фауста і Маргарити. «Фауст» як синтез ідейно-художніх здобутків епохи Просвітництва, здійснений в добу романтизму.

Основні поняття: Просвітництво, «просвітницький реалізм», класицизм, рококо, сентименталізм, преромантизм, готичний роман, епістолярний роман, філософська повість, філософська трагедія.

Література:

1. Дефо, Даніель. Життя й чудні та дивовижні пригоди Робінзона Крузо, моряка з Йорка, написані ним самим / Даніель Дефо ; [пер. з англ. за ред. В. Державіна ; передмова й прим. Н. Д. Білик]. — Х. : Фоліо, 2013. — 494, [1] с.
2. Дефо, Даниель. Всеобщая история пиратов; Жизнь и пиратские приключения славного капитана Синглтона : романы / Даниель Дефо ; [пер. с англ. Н. Филимоновой, Т. Левита ; под ред. С. Реутова]. — Харьков ; Белгород : Клуб семейн. досуга, 2015. — 413, [1] с.
3. Свіфт, Джонатан. Мандри Гуллівера / Джонатан Свіфт ; пер. з англ. Микола Іванов ; за ред. Ростислава Доценка ; худож. Владислав Єрко. — Вид. 5-ге. — Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2015. — 382 с.
4. Вольтер. Кандід : філос. повісті : пер. з фр. / Вольтер ; [передм. та прим. Я. І. Кравця]. — Х. : Факт, 2012. — 409, [1] с.
5. Гете, Йоганн Вольфганг. Фауст : трагедія / Йоганн Вольфганг Гете ; пер. з нім. Микола Лукаш ; [передм. й прим. Б. Шалагінова] ; Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка НАН України. — Х. : Фоліо, 2013. — 398, [1] с.
6. Лімборський І.В. Європейське та українське Просвітництво: незавершений проект? Реінтерпретація канону і спроба компаративного аналізу літературних парадигм. — Черкаси, 2006.
7. Наливайко Д.С. Искусство: Направления. Течения. Стили. — К.: Мистецтво, 1981.
8. Нетлюх Юлія. Мова танцю в романі “Страждання молодого Вертера” Й. В. Гете // Іноземна філологія. 2016. Вип. 129. С. 215–223
9. Goethe J. W. Die Leiden des jungen Werther / Goethe J. W. — München: Deutscher Taschenbuch Verlag GmbH & Co. KG, 1995. — 227 S.
10. Kaiser Gerhard Ist der Mensch zu retten?: Vision und Kritik der Moderne in Goethes 'Faust' Rombach Verlag KG, 1994 - 115 стор.

Практичне заняття № 3. Д. Дефо. «Робінзон Крузо» (2 год)

Практичне заняття № 4. Філософські повісті Вольтера (2 год)

Практичне заняття № 5. Й. В. Гете. «Страждання молодого Вертера». «Фауст» (2 год)

Змістовий модуль II

Історія зарубіжної літератури XIX століття

Лекція 1. Романтизм як літературно-художній напрям в західноєвропейських країнах та США в першій половині XIX століття. Німеччина – батьківщина романтизму (2 години)

Естетична своєрідність літератури 1-ої половини XIX століття: загальна характеристика, основні літературні напрями, стилі. Романтизм як літературний напрям: естетичні, світоглядні та соціально-історичні чинники, характерні риси, жанрова система. Німецька філософія ідеалізму, представники, провідні твори, які вплинули на формування романтичних ідей. Течії романтизму.

Загальна характеристика німецького романтизму. Періодизація. Єнський та гейдельберзький гуртки романтиків: естетичні маніфести, художня творчість їхніх представників. Творчість Ф. Шлегеля (*Friedrich Schlegel*): «Фрагменти», «Люцинда». Проблема мистецтва в естетиці Новаліса (*Georg Friedrich Philipp Freiherr von Hardenberg*), і образ поета в романі «Генріх фон Офтердинген» (*“Heinrich von Ofterdingen”*). К. Brentano і Л. фон Арнім та їхній збірник «Чарівний ріг хлопця». «Книга пісень» (*“Buch der Lieder”*) Г. Гейне (*Christian Johann Heinrich Heine*) в контексті творчості поета.

Основні поняття теми: романтизм, реалізм, модернізм, течії, жанри романтизму. романтична іронія, універсалізм, інтуїтивізм, гротеск, утопічний роман, роман-міф, романтична новела, народна пісня і балада, ідеї утопічного соціалізму.

Обов’язкова література:

1. Берковский, Н.Я. Романтизм в Германии / Н.Я. Берковский. — СПб.: Азбука-классика, 2001. — 512 с.
2. Буніч-Ремізов, Б.Б. Чар неймовірного / Б.Б. Буніч-Ремізов // Гофман Е.Т.А. Крихітка Цахес. — К., 1998. — С. 3-12.
3. Наливайко, Д.С. «Книга пісень» / Д.С. Наливайко // Всесвіт. літ. в сер. навч. закл. України. — 2001. - № 2. — С.29-30.
4. Ніколенко, О.М. Генріх Гейне // Ніколенко О.М. Романтизм у поезії. —Харків, 2003. — С. 32-72.
5. Тураев, С.В. Немецкая литература / С.В. Тураев // История всемирной литературы: В 9 т. — М., 1989. — Т.6. — С. 51- 61.

Додаткова література:

1. Бовсунівська, Т.В. Химера у західноєвропейському та українському романтизмі. А. Міцкевич, Е.Т.А. Гофман, В. Гюго, Ш. Бодлер, Е. По, Т.Шевченко та інші / Т.В. Бовсунівська // Всесвіт. літ. та культ. в навч. закл. України. — 2000. — № 6. — С. 48-50.
2. Вовк, Я.Г. Звідки беруться Цахеси? Матеріали до вивчення повісті Гофмана «Малюк Цахес на прізвисько Циннобер» / Я.Г. Вовк // Зар. літ. в навч. закл. — 1998. - № 12. — С. 23-26.
3. Гиждеу, С.П. Лирика Генриха Гейне / С.П. Гиждеу. — М., 1983.

Практичне заняття № 1. Специфіка німецького романтизму в фантастичних казках-повістях Е.Т.А. Гофмана (2 години).

Практичне заняття № 2. Особливості й етапи розвитку романтизму в американській літературі (2 години).

Лекція № 2. Реалізм як літературно-мистецький напрям в західноєвропейських країнах та США в другій половині XIX століття. Реалістичний роман та його характеристика та представники (2 години)

Загальна характеристика реалізму як напрямку мистецтва. Естетико-художня система літератури західноєвропейського реалізму. Естетичне, філософське, соціально-політичне підґрунтя реалізму. Індустріальна революція і урбанізація. Наука – природознавство – підґрунтя нового світогляду. Філософія О. Конта: смирення і претензії позитивістського розуму. Спостереження і аналіз – протипага «збанкрутілому» уявленню. Культ фотографічного, репортерські точного опису життя в його соціальному розмаїтті. Роль літературних критиків як посередників між письменниками та різко збільшеною читацькою аудиторією. Реалізм як «слово-прапор» (Ж.Ю. Шанфльорі, Л.Е.Е. Дюранті).

Західноєвропейський реалістичний роман: характерні ознаки, класичні зразки. Жанрові підрозділи реалістичного роману: соціально-психологічний, соціально-побутовий, сатиричний, роман-хроніка, ідеологічний, філософський, роман-трагедія, роман-епопея, роман-дослідження, роман виховання. Видатні романісти XIX століття та їхній внесок у розвиток реалістичного роману: Ф.М. Достоевський (*Ф.М. Достоевский*), Л.М. Толстой (*Л.Н. Толстой*), А.П. Чехов (*А.П. Чехов*), Стендаль (*Stendhal, Henri-Marie Beyle*), О. де Бальзак (*Honoré de Balzac*), Г. Флобер (*Gustave Flaubert*), Ч. Діккенс (*Charles Dickens*), В.М. Теккерей (*William Makepeace Thackeray*), Ш.Бронте (*Charlotte Brontë*), Е. Гаскелл (*Elizabeth Gaskell*), Марк Твен (*Mark Twain, Samuel Langhorne Clemens*), Т.Фонтане (*Henri Théodore Fontane*).

Основні поняття теми: реалізм, роман, фізіологічний нарис, натуральна школа, фантастичний реалізм Ф. М. Достоевського, психологізм, поліфонізм, роман-трагедія, філософський роман, роман-епопея, філософія толстовства.

Обов'язкова література:

1. Затонский, Д.В. Бальзак / Д.В. Затонский // История всемирной литературы: В 9 т. – Т.6. – М.: Наука, 1991. – С. 195-206.
2. Карякин, Ю.Ф. Достоевский и канун XXI века / Ю.Ф. Карякин. – М.: Сов. писатель, 1989. 646 с.
3. Кучборская, Е.П. Творчество Бальзака / Е.П. Кучборская. – М., 1970.
4. Мотылева, Т.Л. Л.Н. Толстой / Т.Л. Мотылева // История всемирной литературы: В 9 т. – Т.7. – М.: Наука, 1990. – С.130-151.
5. Ніколенко О.М. Від Флобера до Аполлінера. Французька література другої пол. XIX-поч. XX ст. Посібник / О.М. Ніколенко. – К.: КГОВЦ “Полікультурний світ”, 2005. – С. 9-37.
6. Реизов, Б.Г. Французский роман XIX века / Б.Г. Реизов. – М.: Высшая школа, 1969. - 310 с.
7. Ржевская, Н.Ф. Гюстав Флобер / Н.Ф. Ржевская // История всемирной литературы: В 9 т. – М.: Наука, 1990. – Т.7. – С. 254-264.
8. Фридлиндер, Г.М. Достоевский / Г.М. Фридлиндер // История всемирной литературы: В 9 т. – Т.7. – М.: Наука, 1990. – С.105-124.

Додаткова література:

1. Белов, С.В. Роман Ф.М. Достоевского «Преступление и наказание». Комментарий / С.В. Белов. - Л., 1979.. Наливайко, Д.С. Роман, що започаткував новітню прозу / Д.С. Наливайко // Флобер Г. «Пані Боварі». Проста душа. – Харків: Фоліо, 2002. – С.3-18.
2. Краснов, Г.В. Основные вехи в восприятии романа «Анна Каренина» / Г.В. Краснов //

- Литературные произведения в движении эпох. - М., 1979. – С.184-228.
3. Моруа, А. Прометей, або життя Оноре де Бальзака / А. Моруа – К., 1984.
 4. Тверитинова, Т.И. Г. Флобер и Г. де Мопассан: лекарство от боваризма / Т.И.Тверитинова // Актуальні проблеми слов'янської філології. Серія: лінгвістика і літературознавство: міжвуз. Зб. наук.ст. гол.ред. В.А. Зарва. – Бердянськ: БДПУ, 2013. – Вип. XXVII. – Ч. 3. – С. 398-406.
 5. Стеханова, А.М. Ф. Достоевський і Б. Акунін: монопастиш «Ф.М.» / А.М.Стеханова, Т.І. Тверитінова // Зарубіжна література в школах України. – 2010. - № 7-8. – С. 84-87.

Практичне заняття № 3. Роман-трагедія Ф.М. Достоевського «Злочин і кара» (2 години).

Практичне заняття № 4. «Батько Горіо» і «Гобсек» в контексті «Людської комедії» О. де Бальзака (2 години).

Практичне заняття № 5. «Дамська» версія англійського реалістичного роману (сестри Бронте) (2 години).

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ п/п	Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1	Модуль 2
1.	Відвідування лекцій	1	2	2
2.	Відвідування практичних занять	1	5	5
3.	Робота на практичному занятті	10	50	50
4.	Виконання завдання для самостійної роботи	5	5	5
5.	Виконання тестових завдань	10	50	20
6	Модульна контрольна робота	25	25	25
Разом			137	107
Максимальна кількість балів			244	
Розрахунок коефіцієнта 244:100=2,44				

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Самостійна робота №1

Історія зарубіжної літератури XVII-XVIII століття в розмаїтті художніх текстів

1. Виписати цитати з роману Ф. де Кеведо-і-Вельєгаса «Історія життя пройдисвіта, Пабло на ймення, зразка волоцюг і дзеркала крутійв» для ілюстрації жанрових ознак крутійського роману.
2. Виписати цитати з роману Дж. Свіфта «Мандри Гуллівера для з'ясування функцій сатира, пародії та іронії.

3. Розкрити особливості інтриги та конфлікту «господар — слуга» в комедії П. Бомарше «Шалений день, або Одруження Фігаро».

Література:

- 1.Кеведо Ф. Історія життя пройдисвіта, Пабло на ймення, зразка волоцюг і дзеркала крутіїв. — К., 1934
http://chtyvo.org.ua/authors/Francisco_de_Quevedo/Istoriia_zhyttia_proidysvita_Pablo_na_imennia_zrazka_volotsiuh_i_dzerkala_krutiiv/
- 2.Свіфт Дж. Мандри Гуллівера. http://chtyvo.org.ua/authors/Swift/Mandry_Lemuellia_Hullivera/
- 3.Бомарше П. Весілля Фігаро. http://chtyvo.org.ua/authors/Bomarshe_Pier-Ogiusten_Karon_de/Sevilskyi_tsyrulnyk_zbirka/

Самостійна робота № 2

Історія зарубіжної літератури XIX століття в розмаїтті художніх текстів

1. З «Словника літературознавчих термінів» виписати поняття «гротеск», «місцевий колорит», «живописний романтизм». Визначити гротескні образи і «місцевий колорит» у романі В. Гюго «Собор Паризької Богоматері».
2. Порівняти сонети А. Міцкевича «Бахчисарай» і «Гробниця Потоцької» з поемою О. Пушкіна «Бахчисарайський фонтан» і виявити наслідування і новації зазначеної теми в польського поета.
3. Знайти в романі М. Лермонтова «Герой нашого часу» риси, що характеризують його як романтичного героя. Дати визначення романтичного героя.
4. Простежити за текстом роману Ф. Достоевського «Злочин і кара» життєву філософію «двійників» Раскольникова: Лужина, Свидригайлова.
5. Дати визначення об'єктивного методу Г. Флобера і простежити, як він виявляється в романі письменника «Пані Боварі».
6. Схарактеризуйте роман Ч. Діккенса «Домбі і син» як портрет суспільства доби вікторіанства. Тематика, проблематика, «різдвяність» фіналу твору.

Література

1. Гюго В. Собор Паризької Богоматері (будь-яке видання).
2. Міцкевич А. Кримські сонети (будь-яке видання).
3. Лермонтов М. Герой нашого часу (будь-яке видання).
4. Достоевський Ф. Злочин і кара (будь-яке видання).
5. Флобер Г. Пані Боварі (будь-яке видання).
6. Діккенс Ч. Домбі і син (будь-яке видання).

Критерії оцінювання самостійної роботи

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Визначення наукового поняття, яке досліджується	0,5 бала
2.	Критичний аналіз суті та змісту художніх творів. Виклад цитат у логічній послідовності.	2 бали

3.	Базові уявлення про загальні властивості літератури як мистецтва слова, про закони побудови художнього твору, літературні стилі.	1 бал
5.	Наявність власної позиції	1 бал
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (назва, план, основна частина, висновки, список використаних джерел)	0,5 бала
Разом		5 балів

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться за допомогою контрольного тестування з використанням:

ЕНК «Світова література: Історія зарубіжної літератури (2 курс, ФІЯ, денна)»

<https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=14926>

ЕНК «Світова література: Історія зарубіжної літератури» (2 курс, ФК, денна)

<https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=14927>

Студент виконує 30 тестових завдань, за які може отримати максимально 25 балів.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

	Оцінка
Відмінно 25-23	Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)
Дуже добре 22-20	Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (рівень вище середнього)
Добре 19-17	Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)
Задовільно 16-15	Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (рівень нижче середнього)
Достатньо 14-10	Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (рівень нижче середнього)
Незадовільно 9-7	Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)
Незадовільно 6-1	З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль з дисципліни проводиться відповідно до робочого навчального плану у вигляді заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою. Під час заліку засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з 2 кредитних модулів оцінюється за результатами поточного контролю (поточного опитування, виконання самостійної роботи, робіт на практичних заняттях, тестування тощо) протягом семестру (див. 6.1).

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань(умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

Модуль № 1

- Література XVII ст.: загальна характеристика, основні літературні напрями, стилі.
- Драма Кальдерона “Життя – це сон” як яскраве втілення поетики бароко.
- Загальна характеристика образу Сехисмундо, внутрішній динамізм у ньому.
- Метафоричний смисл назви твору. Мотив “життя — сон” в бароковому художньому баченні.
- Творча історія комедії Мольєра “Тартюф”.
- Особливості головного конфлікту, специфіка фіналу комедії Мольєра “Тартюф”.
- Образ Тартюфа як втілення лицемірства та сили зла.
- Сатирико-комедійні типи в комедії “Міщанин-шляхтич”.
- “Високий” комізм драматургії Мольєра.
- Загальна характеристика літератури XVIII ст.
- Особливості оповіді в романі Д. Дефо “Робінзон Крузо..
- Система образів у філософській повісті Вольтера “Простак”
- Ознаки сентименталізму в романі Гете “Страждання молодого Вертера”.
- Композиція філософської трагедії Гете “Фауст”.

15. Художнє вирішення колізії Фауст – Мефістофель.

Модуль № 2

1. Романтизм як літературний напрям у світовій літературі: характерні риси, жанри. Течії романтизму. Романтизм та інші напрями.
2. Єнський і гейдельберзький гуртки романтиків та їхні представники.
3. «Малюк Цахес на прізвисько Циннобер» Е. Т. А. Гофмана: основний конфлікт, сатирико-метафоричний зміст твору.
4. Загальна характеристика англійського романтизму. Періодизація. «Озерна школа» та її представники.
5. Романтична поема Дж. Байрона «Паломництво Чайльд Гарольда»: масштабне соціально-філософське осмислення епохи, образ героя, авторська позиція, специфіка жанру.
6. Роман В. Скотта «Айвенго»: тематика, проблематика, система образів. Використання фольклорних образів в романі.
7. Історичний роман В. Гюго «Собор Паризької Богоматері»: ознаки «місцевого колориту», гротескні образи.
8. Збірка «Кримські сонети» А. Міцкевича як поетичний цикл: тематика, проблематика, система образів.
9. Риси національної своєрідності раннього американського романтизму в новелістиці В. Ірвінга.
10. Е.А. По як засновник детективного жанру в світовій літературі.
11. Реалізм як основний напрям літератури 2-ої пол. XIX ст.: характерні ознаки, представники. Характерні риси реалістичного роману.
12. Історія задуму і створення «Людської комедії» О. де Бальзака: своєрідність структурної побудови, ключові твори.
13. «Пані Боварі» Г. Флобера як новий тип психологічного роману. Тематика, проблематика, система образів.
14. Роман Ф.М. Достоевського «Злочин і кара»: соціально-філософська і морально-психологічна проблематика роману, сюжетно-композиційні особливості, система образів. Роль «двійників» Раскольнікова в романі.
15. Анна Кареніна – жінка трагічної долі в однойменному романі Л.М.Толстого. Символіка, що передвіщає смерть героїні.
16. Життєвий і творчий шлях Ч. Діккенса. Періодизація, провідні твори, проблеми, специфіка авторської манери.
17. «Джейн Ейр» Ш. Бронте як роман-автобіографія. Тематика, проблематика, образна система. Новаторство твору.
18. Життя і простір Америки в «Пригодах Тома Сойера» та «Пригодах Гекльберрі Фінна» Марка Твена.
19. Тема «маленької» людини у великому місті в новелах О. Генрі.
20. Показ згасання життя дворянського середовища в романі Т. Фонтане «Еффі Бріст».

Навчально-методична картка дисципліни

«Світова література: Історія зарубіжної літератури»

Разом: 60 год., із них 8 год. – лекції, 20 год. – практичні заняття, 13 год. – самостійна робота,

4 год. – модульний контроль, залік.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	
Назва модуля	Змістовий модуль I. Історія зарубіжної літератури XVII-XVIII століття						Змістовий модуль II. Історія зарубіжної літератури XIX століття					
К-сть балів за модуль	137 балів						107 балів					
Лекції	1			2			3			4		
Теми лекцій	Особливості історико-літературного процесу в західноєвропейських країнах XVII ст. 1 б.			Особливості історико-літературного процесу в західноєвропейських країнах XVIII ст. 1 б.			Романтизм як літературно-художній напрям в першій половині XIX століття. Чинники формування, характерні ознаки течії, жанри. Романтизм в Німеччині 1 б.			Література 2-ої пол. XIX ст.: загальна характеристика, літературні напрями, стилі. Реалістичний роман та його видатні представники 1 б.		
Теми практичних занять	Драма Педро Кальдерона «Життя – це сон» як вершина іспанського бароко 10 б. + 1 б.	Еволюція комедійної творчості Мольєра 10 б. + 1 б.	Д. Дефо. «Робінзон Крузо» 10 б. + 1 б.	Філософські повісті Вольтера 10 б. + 1 б.	Й. В. Гете. Страждання молодого Вертера. Фауст 10 б. + 1 б.	Специфіка німецького романтизму в казках-повістях Е.Т.А. Гофмана 10 б. + 1 б.	Особливості етапи розвитку романтизму в американській літературі 10 б. + 1 б.	Роман-трагедія Ф.М. Достоєвського «Злочин і кара» 10 б. + 1 б.	«Батько Горіо» і «Гобсек» в контексті «Людської комедії» Бальзака 10 б. + 1 б.	«Дамська» версія англійського реалістичного роману 10 б. + 1 б.		
Тестування На ЕНК	Тест 1 10 б	Тест 2 10 б	Тест 3 10 б	Тест 4 10 б	Тест 5 10 б		Тест 1 10 б.				Тест 2 10 б.	
Сам. роб	Тема 1. 5 балів						Тема 2. 5 балів					
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)						Модульна контрольна робота 2 (25 балів)					
	244:100 = 2,44 Коефіцієнт 2,44											
Підсумковий контроль	ЗАЛІК											

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Модуль 1

Основні:

Художні тексти

Список рекомендованої літератури
з курсу «Історія зарубіжної літератури XVII–XVIII століття»

XVII століття

*Із італійської літератури (Тексти, позначені *, можна читати по хрестоматії)*

1. Маріно Дж. Адоніс*. Зорі.

Із іспанської літератури

- 1. Кеведо-і-Вельгас Ф.** Історія життя пройдисвіта, Пабло на ймення, зразка волоцюг і дзеркала крутіїв.
http://chtyvo.org.ua/authors/Francisco_de_Quevedo/Istoriia_zhyttia_proidysvita_Pablo_na_imennia_zrazka_volotsiuh_i_dzerkala_krutiiv/
- 2. Лопе де Вега Карпьо Ф.** Фуенте Овехуна. Собака на сні.
http://chtyvo.org.ua/authors/Lope_de_Veha/Ovecha_Krynytsia_Sobaka_na_sini/
- 3. Тирсо де Моліна.** Севільський бешкетник, або Камінний гість.
- 4. Грасіан Б.** Дотепність, або Мистецтво вишуканого розуму*.
<http://wave9.ru/books/humanitarian/74260-Ispanskaya-estetika.-Renessans.-Barokko.-Prosveshc.html>
- 5. Гонгора Л. де.** Лірика.
- 6. Кальдерон де ла Барка П.** Життя – це сон. Дама-привид.
<http://chtyvo.org.ua/authors/Kalderon/>

Із французької літератури

- 7. Корнель П.** Сід.
http://chtyvo.org.ua/authors/Moliere/Frantsuzki_kliasyky_XVII_storichchia_Bualo_Korne_l_Molier_Rasin/
- 8. Расін Ж.** Федра.
http://chtyvo.org.ua/authors/Moliere/Frantsuzki_kliasyky_XVII_storichchia_Bualo_Korne_l_Molier_Rasin/
- 9. Мольєр.** Смішні маніриці. Дон Жуан. Тартюф. Міщанин-шляхтич.
<http://chtyvo.org.ua/authors/Moliere/Komedii/>
- 10. Буало Н.** Мистецтво поетичне.
http://chtyvo.org.ua/authors/Moliere/Frantsuzki_kliasyky_XVII_storichchia_Bualo_Korne_l_Molier_Rasin/
- 11. Ларошфуко Ф. де.** Максими*.
- 12. Паскаль Б.** Думки*. http://chtyvo.org.ua/authors/Pascal_Blaise/Dumky/
- 13. Лафайєт М. де.** Принцеса Клевська. <https://www.litmir.me> > ... > Принцеса Клевская (сборник)

Із німецької літератури

- 14. Гріфіус А.** Вірші.
- 15. Гріммельсгаузен Г.Я.К.** Сімпліссимус*.

Із англійської літератури

- 16. Донн Дж.** Лірика.
- 17. Мільтон Д.** Вірші. Втрачений рай.

*XVIII століття**Із англійської літератури*

18. **Бернс Р.** Поезії
19. **Дефо Даніель.** Робінзон Крузо. www.bookland.com/preview/1700920
<https://www.youtube.com/watch?v=M8KVuBaVcW0>
<https://www.youtube.com/watch?v=3qbX6wrRVvg>
20. **Свіфт Дж.** Мандри Гуллівера.
http://chtyvo.org.ua/authors/Svift/Mandry_Lemuellia_Hullivera/
21. **Стерн Л.** Життя і думки Трістрама Шенді*.

Із французької літератури

22. **Бомарше П.** Весілля Фігаро.
http://chtyvo.org.ua/authors/Bomarshe_Pier-Ogiusten_Karon_de/Sevilskyi_tsyruynyk_zbirka/
23. **Вольтер.** Простак. Кандід
http://chtyvo.org.ua/authors/Voltaire/Kandid_Filosofski_povisti_zbirka/
24. **Дідро Д.** Черниця*. http://chtyvo.org.ua/authors/Diderot_Denis/Zhak-fatalist_zbirka/
25. **Преву А. Ф.** Історія кавалера де Гріє і Манон
 Леско*. http://chtyvo.org.ua/authors/Prevo_Antuan_Fransua/Nebezpechni_zviazky_Manon_Lesko/
26. **Руссо Ж. Ж.** Юлія, або Нова Елоїза*.

Із німецької літератури

27. **Гете Й. В.** Балади. Страждання молодого Вертера. Фауст.
http://chtyvo.org.ua/authors/Johann_Wolfgang_von_Goethe/Strazhdannia_molodoho_Vertera/
http://chtyvo.org.ua/authors/Johann_Wolfgang_von_Goethe/Faust_vyd_2003/
28. **Лессінг Г. Е.** Емілія Галотті.
http://chtyvo.org.ua/authors/Lessinh_Hothold_Efracim/Minna_fon_Barnhelm_Emiliia_Halotti_Laokoon/
29. **Шіллер Ф.** Балади. Розбійники. Вільгельм Телль.
http://chtyvo.org.ua/authors/Friedrich_Schiller/

Із російської літератури

30. **Карамзін М.** Бідна Ліза (будь-яке видання).

Підручники і хрестоматії

1. Западноевропейская литература XVII: Хрестоматия / Сост. Б.И.Пуришев; предисл. и подг. к печати В.А. Лукова. – 3-е изд., испр. – М.: Высш. шк., 2002. – 686с.
2. Хрестоматия по зарубежной литературе XVIII века: В 2 т. — М., 1970–1972.
3. История всемирной литературы: В 9-ти томах. Т.4. – М.: Наука, 1987. – 688 с.
4. История всемирной литературы: В 9-ти томах. Т.5. – М.: Наука, 1988. – 784 с.
5. История зарубежной литературы XVII века: Уч. пособие для вузов / Под ред. Н.Т. Пахсарьян. – М.: Высшая школа, 2005. – 487 с.
6. История немецкой литературы: В 5-ти томах. Т.1. – М., 1962.
7. История французской литературы: В 4-х томах. Т.1. – М., Л., 1946.

8. Неустроев В. П. Немецкая литература эпохи Просвещения. — М., 1958.
9. Плавский З.И. Испанская литература XVII – середины XIX века. — М., 1978.
10. Пахсарьян Н.Т. История зарубежной литературы XVII - XVIII веков: Учебно-методическое пособие. — М.: УРАО, 1996. — 103 с.

Додаткові:

1. Барт, Р. Расиновский человек // Барт Р. Избранные работы. Семиотика. Поэтика. — М., 1994.
2. Бітківська, Г.В. Історія зарубіжної літератури XVII–XVIII століття. Практикум / Г.В. Бітківська, Т.А. Динниченко. — К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2010. — 160 с.
3. Бордонов, Ж. Мольер / Ж. Бордонов. — М.: Искусство, 1983. — 415с.
4. Від бароко до постмодернізму. Том 19: [зб. наук. пр.] / Редкол. : Т. М. Потніцева (відп. редактор) [та ін.]. — Д. : Ліра, 2015.
5. Дворніков, А. С. Метод поетичного перекладу Миколи Лукаша в полісистемі української літератури (на матеріалі перекладів трагедії Й.-В. Гете "Фауст" і поезій Ф. Шиллера) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.16 / Дворніков Андрій Сергійович ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Держ. закл. "Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського". — О., 2013. — 20 с.
6. Ільницький, М. М. Й.-В. Гете й І. Франко: антиномія природи і духу / Микола Ільницький ; [редкол. Н. Скотна (голова) та ін. ; вступ. слово М. Шалати] ; Дрогоб. держ. пед. ун-т ім. І. Франка. — Дрогобич : Коло, 2014. — 59, [1] с.
7. Горбунов, А.Н. Джон Донн и английская поэзия XVI – XVII веков / А.Н.Горбунов. — М., 1993.
8. Гриб, В. Р. Мадам де Лафайет. Расин. Мольер // Гриб В. Р. Избранные работы. — М., 1956.
9. Забабурова, Н.В. Творчество М. де Лафайет / Н.В. Забабурова. - Ростов-на-Дону: Изд-во Рост. ун-та, 1985. — 175 с.
10. Ковбасенко, Ю.І. Література Просвітництва / Ю.І. Ковбасенко // Тема. — 2001. — № 3.
11. Лімборський, І.В. Європейське та українське Просвітництво: незавершений проєкт? Реінтерпретація канону і спроба компаративного аналізу літературних парадигм / І.В. Лімборський. — Черкаси, 2006.
12. Макаров, А. Світло українського бароко / А. Макаров. - К.: Мистецтво, 1994. - 272 с.
13. Наливайко, Д.С. Искусство: Направления. Течения. Стили / Д.С.Наливайко. — К.: Мистецтво, 1981.
14. Нямцу, А.Е. Легенда о Дон Жуане в мировой литературе / А.Е. Нямцу. — Черновцы: Рута, 1998. — 84 с.
15. Пастушенко, Л.І. Німецький роман епохи бароко: поетика та способи жанротворення традиціоналізму / Л.І. Пастушенко. — Дніпропетровськ : Ліра, 2016. — 606, [1] с.
16. Пахсарьян, Н.Т. Актуальные проблемы изучения французского романа 1690–1720-х годов / Н.Т. Пахсарьян. — Днепропетровск, 1989.
17. Рязанцева, Т. Стихія в системі. Європейська метафізична поезія XVII – першої половини XX ст. : мотивно-тематичний комплекс, поетика, стилістика : монографія / Т. Рязанцева. — К. : Ніка-Центр, 2014. — 356 с.
18. Соболь, В. Українське бароко : тексти і контексти / В. Соболь. — Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2015. — 382 с.
19. Соколянський, М.Г. Западноевропейский роман эпохи Просвещения / М.Г.Соколянський. — К., Одесса, 1983.
20. Терпило, П. Гете і Шевченко / Петро Терпило, Пилип Терпило. — Львів : Музей Тараса Шевченка Львів. палацу мистецтв, 2012. — 29, [2] с.

21. Ушкалов, Л. В. Література і філософія: доба українського бароко / Леонід Ушкалов. — Харків : Майдан, 2014. — 414, [8] с.
22. Шевців, Г. М. "Поезія і правда": автобіографічний дискурс Гете в контексті європейської традиції та новаторства : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.06 / Шевців Галина Михайлівна ; Донец. нац. ун-т. — Донецьк, 2012. — 20 с.
23. Хейзинга, Й. Игровое содержание барокко // Хейзинга Й. Homo ludens. - М., 1992.
24. Чамеев, А.А. Джон Мильтон и его поэма „Потерянный рай” / А.А. Чамеев. – Л.: Изд-во Лен. ун-та, 1986. – 128 с.
24. Kołos, Anna. Sceptycyzm w literaturze polskiego baroku. Rozprawa doktorska napisana pod kierunkiem prof. zw. dra hab. Grzegorza Raubo Instytut Filologii Polskiej Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. – Poznań, 2015. – 392 s.

Інтернет-джерела

Сайти електронних бібліотек:

<http://lib.misto.kiev.ua/> (Київська міська бібліотека)

<http://lib.ru/> (бібліотека Максима Мошкова)

<http://ilibrary.ru/index.html> (бібліотека Олексія Комарова)

<http://www.e-kniga.ru/> («Електронная библиотека художественной литературы»)

<http://www.klassika.ru/> (бібліотека класичної літератури)

Сайти окремих письменників

Кальдерон: http://ae-lib.org.ua/texts/calderon_la_vida_es_sueno_ua.htm

http://www.cervantesvirtual.com/bib/bib_autor/Calderon/

<http://www.calderondelabarca.es/>

Мольєр: <http://www.molier.ru/>

<http://www.lib.ru/BULGAKOW/molier.txt>

<http://lib.misto.kiev.ua/BULGAKOW/kabala1.txt>

Мільтон: <http://www.l-ukrainka.name/uk/Miscel/JMilton.html>

http://bankknig.net/audioknigi_stihi/106482-poterjannyjj-raj.html

<http://rutracker.org/forum/viewtopic.php?t=3015322>

(Чамеев А.А. - Джон Мильтон и его поэма "Потерянный Рай")

<http://rutracker.org/forum/viewtopic.php?t=3019186>

(Самарин Р. Творчество Джона Мильтона)

Дефо: http://royallib.ru/book/defo_daniel/robinzon_kruzo.html (Дефо. Робинзон Крузо)

http://fictionbook.ws/nonf/_nonf_biography/dmitriy-urnov-defo.html

(Дм. Урнов. Дефо)

<http://lit-prosv.niv.ru/lit-prosv/articles-eng/lukov-defo-daniel.htm> (Дм. Луков. Дефо)

Свіфт: <http://asbook.ru/tags/%D1%E2%E8%F4%F2+%C4%E6%EE%ED%E0%F2%E0%ED/>

(Усі аудіокниги Дж. Свіфта) <http://www.jswift.ru/>

Гете: <http://www.ukrlib.com.ua/bio-zl/printout.php?id=20> (біографія Гете)

<http://ukrcenter.com/%D0%9B%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80> (Біографія і твори Гете)

<http://www.kinopoisk.ru/name/197806/> (екранізації творів Гете)

Модуль 2

Основні:

Художні тексти
Список рекомендованої літератури
з курсу «Історія зарубіжної літератури ХІХ століття»

Доба романтизму

1. Байрон Дж. Паломництво Чайльд Гарольда. Дон Жуан. Мазепа. Каїн.
2. Гейне Г. Книга пісень.
3. Гоголь М.В. Вечори на хуторі поблизу Диканьки. Миргород.
4. Готорн Н. Багряна літера.
5. Гофман Е.Т.А. Малюк Цахес на прізвисько Циннобер.
6. Гюго В. Собор Паризької Богоматері.
7. Ірвінг В. Сонна Лощина.
8. Купер Д.Ф. Останній з могікан.
9. Лермонтов М.Ю. Ні, я не Байрон... Дума. На дорогу йду я в самотині... Мцирі. Демон. Герой нашого часу.
10. Міцкевич А. Кримські сонети. Конрад Валенрод.
11. По Е. Золотий жук. Крук. Вбивство на вулиці Морг.
12. Пушкін О.С. До моря. Руслан і Людмила. Пісня про віщого Олега. Південні поеми. Євгеній Онєгін.
13. Скотт В. Айвенго.

Доба реалізму

1. Бальзак О. Гобсек. Батько Горіо.
2. Бронте Ш. Джейн Ейр.
3. Бронте Е. Буреверхи.
4. Діккенс Ч. Домбі і син.
5. Достоевський Ф.М. Злочин і кара.
6. Стендаль. Червоне і Чорне.
7. Твен Марк. Пригоди Тома Сойєра. Пригоди Гекльберрі Фінна. Оповідання (за вибором).
8. Теккерей В.-М. Ярмарок марнославства.
9. Толстой Л.М. Анна Кареніна.
10. Флобер Г. Пані Боварі.
11. Фонтане Т. Пані Женні Трайбель, або Серце серцю звістку подає.
12. Чехов А.П. Людина в фулярі. Агрус. Про кохання.

*Науково-методична література***Основна (базова)**

1. Анненкова, О.С. Зарубіжна література ХІХ століття: європейська реалістична проза 1830-1880 років / О.С. Анненкова. – К.: Знання України, 2006. – 437 с.
2. История западноевропейской литературы. ХІХ век. Англия: Учеб. пособие для студ. филол. фак. высш. учеб. зав. [Л.В. Сидорченко, И.И. Бурова, А.А. Аствацатуров и

- др.]; под ред. Л.В. Сидорченко, И.И. Буровой. – СПб.: Филол.фак. СПбГУ; М.: Изд.центр «Академия», 2004. – 544 с.
3. История западноевропейской литературы XIX века. Германия. Австрия. Швейцария [под ред. А.Г. Березиной]. – 2-ое изд. – М.: Высш.школа, 2013. – 240 с.
 4. История западноевропейской литературы XIX века: Франция, Италия, Испания, Бельгия [под ред. Т.В. Соколовой]. – 2-ое изд. – М.: Высш.школа, 2003. – 357 с.
 5. История зарубежной литературы XIX века. Учеб. для студентов пед. ин-тов. В 2 ч. Ч. 1 / [Михальская Н.П., Луков В.А., Завьялова А.А. и др.]; под ред. Н.П. Михальской. – М.: Просвещение, 1991. – 256 с.
 6. История зарубежной литературы XIX века [А.С. Дмитриев, Н.А. Соловьева, Е.А. Петрова и др.]; под ред. Н.А. Соловьевой. [2-е изд.]. – М.: Высшая школа; Изд.дом «Академия», 2000. – 559 с.
 7. История зарубежной литературы (Вторая половина XIX-начало XX века). [Ковалева Т.В., Кириллова Т.Д. и др.]; под ред. Ковалевой Т.В. - Минск: Завигар, 1997. – 486 с.
 8. История всемирной литературы: В 9 т. – М.: Наука, 1989-1994. – Т. 6. – М., 1989. – 880 с.; Т. 7. – М., 1990. – 830 с.
 9. Наливайко, Д.С. Зарубіжна література XIX ст. Доба романтизму. Підручник / Д.С. Наливайко, К.О. Шахова. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. – 416 с.
 10. Рабинович, В.С. История зарубежной литературы XIX века: Романтизм: учебное пособие / В.С. Рабинович. – М.: ФЛИНТА: УФУ, 2016. – 188 с.
 11. Тверітінова, Т.І. Історія зарубіжної літератури XIX століття. Частина I / Т.І.Тверітінова, Г.Є. Шовкопляс. – К.: Київський ун-т ім. Б. Грінченка, 2018. – 320 с.
 12. Тверітінова, Т.І. Історія зарубіжної літератури XIX століття. Доба реалізму / Т.І. Тверітінова. – К.: КУБГ, 2020. – 422 с.
 13. Фесенко, В.І. Література французького романтизму / В.І. Фесенко. – К.: Вид.центр КНЛУ, 2016. – 152 с.

Додаткова:

1. Балдицын, П.В. Творчество Марка Твена и национальный характер американской литературы / П.В. Балдицын. – М.: ВК, 2004. – 299 с.
2. Глазкова, Т.Ю. Немецкоязычная литература: учебное пособие / Т.Ю.Глазкова. – М.: ФЛИНТА; Наука, 2012. – 135 с.
3. Курдина, Ж.В. История зарубежной литературы XIX века. Романтизм: учебное пособие / Ж.В. Курдина, Г.И. Модина. – М.: Флинта, 2016. – 206 с.
4. Маркова, М. В. Література європейського романтизму : погляд крізь призму натурфілософської концептуалізації : монографія / М. В. Маркова. – Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка, 2012. – 200 с.
5. Ивашева, В.В. «Век нынешний и век минувший»: Английский реалистический роман XIX века в его современном звучании. 2-е изд., доп. / В.В. Ивашева. – М.: Худож. лит, 1990. – 479 с.
6. Ніколенко, О.М. Романтизм у поезії. Г. Гейне, Дж. Байрон, А. Міцкевич, Г. Лонгфелло: Посібник для вчителя. / О.М. Ніколенко. – Харків : Ранок,

2003. – 176 с.

7. Ніколенко, О.М. Від Флобера до Аполлінера. Французька література другої половини XIX – поч. XX ст. // Тема / О.М. Ніколенко. – 2005. - № 3-4.
8. Пригодій, С.М. Американський романтизм. Полікритика: Навч. посібник / С.М. Пригодій, О.П. Горенко. – К., 2006. – 340 с.
9. Шалагінов, Б.Б. Німецький романтизм і містичне / Б.Б. Шалагінов // Поетика містичного : кол. моногр. / [упоряд. О. В. Червінська]. – Чернівці : Чернів. нац. ун-т, 2011. – С. 117-161.
10. Шалагінов, Б.Б. Класики і романтики : студії з історії німецької літератури XVIII-XIX століть / Б.Б. Шалагінов. – Київ : Києво-Могилянська акад., 2013. – 439 с.

6. Додаткові ресурси

ЕНК «Світова література: Історія зарубіжної літератури (2 курс, ФА, денна)»

<http://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=9932>.

ЕНК «Світова література: Історія зарубіжної літератури» (2 курс, ФІС, денна)

<http://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=16920>

ЕНК «Світова література: Історія зарубіжної літератури» (2 курс, ФІТ, денна)

<http://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=16919>

ЕНК «Світова література: Історія зарубіжної літератури» (2 курс, ФН, денна)

<http://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=16917>